

**Klagenemnda
for offentlige anskaffelser**

Innklagede kunngjorde en åpen anbudskonkurranse vedrørende entreprise på elektrotekniske anlegg. Klagers mange avvik fra konkurransegrunnlagets tekniske spesifikasjoner i tilbudet utgjorde tilstrekkelig avvisningsgrunn og innklagedes begrunnelse for avvisning var rettmessig.

Klagenemndas avgjørelse 18. desember 2006 i sak 2006/7 — ||

Klager: Siemens AS

Innklaget: Hemnes kommune

Klagenemndas medlemmer: Jens Bugge, Kai Krüger, Inger Roll-Matthiesen.

Saken gjelder: Avvisning. Begrunnelse.

Bakgrunn:

- (1) Hemnes kommune (heretter kalt innklagede) kunngjorde 20. september 2005 en åpen anbudskonkurranse vedrørende utførelse av en bygge- og anleggskontrakt for henholdsvis Hemnesberget sykehjem og omsorgssenter og Korgen sykehjem og omsorgssenter.
- (2) Kunngjøringen omfattet kontrakt K401 vedrørende utførelse av entreprise på elektrotekniske anlegg. Innklagede benyttet seg av ÅF-Elektorrådgiverne AS som rådgivende ingeniør for elektroteknikk (RIE).
- (3) Det ble utarbeidet to like konkurransegrunnlag datert 16. september 2005 for begge sykehjemmene og omsorgssentrene. Av ”Kapittel/fag: 00 GENERELT: PROSJEKTOPPLYSNINGER, ANBUDS- OG KONTRAKTSBESTEMMELSER” fremgikk følgende om tildelingskriteriene:

”F 2.12 Tilbudsvurdering (tildelingskriterier)

Hemnes kommune vil velge å inngå kontrakt med tilbyder som har det økonomisk mest fordelaktige tilbud vurdert på grunnlag av:

Vekting Tildelingskriterier

50 % Økonomi:

Pris for beskrevne løsninger

Timepriser og påslagsfaktorer

Forbehold som har innvirkning på prisene (OBS! Forbehold som ikke lar seg kostnadsberegne kan føre til at tilbudet anses som ufullstendig og blir avvist.)

30 % Kvalitet:
Kvalitet på tilbudt utstyr og løsninger, herunder levetid, driftskostnader, funksjonalitet, formspråk, miljø, etc.
Forbehold som har innvirkning på ytelsens omfang, art eller kvalitet/fremdrift
Service og teknisk bistand etter levering.

20 % Fremdrift:
Tilbudt leveringstid oppgitt i antall måneder og med endelig sluttdato."

- (4) Det hitsettes fra kapittel 4 "ELKRAFTINSTALLASJONER" under pkt. 442 "Belysningsutstyr":

"Orientering

Kapittelet omfatter levering og montering av nye armaturer og lyskilder. Byggherren forbeholder seg rett til å foreta endringer i antall spesifiserte lysarmaturer og lyskilder slik at tilbuds summen endres med inntil ± 25 % uten at dette gir rett til endring av enhetsprisene på tilbudte utstyr.

Selskapet for Lyskulturs anbefalinger er benyttet for å bestemme lysnivået i de enkelte romtyper. For øvrig er hvert enkelt rom vurdert med hensyn til dets funksjon. I noen poster der det er som eksempelprodukt oppgitt type og fabrikat. Tilbyder står fritt til å tilby alternativ.

[...]

Tilbudt produkt

Beskrevne armaturer er eksempel produkt. Tilbyder skal tilby produkt som har likeverdige tekniske kvaliteter og design. Det tilbudte produktet skal ha samme formspråk.

Hva regnes som samme formspråk:

Har eksempelprodukt en avrundet form skal også tilbudt produkt ha tilnærmet samme form. Man kan ikke tilby en armaturkropp som er produsert i knekkemaskin (skarp kant) som alternativ til avrundet produkt. Hovedform og farge for tilbudt armatur skal være lik eksempelprodukt (rund, oval, kvadratisk osv.) Lameller og optikk for styring av lys skal ha tilnærmet samme form. Oppheng skal ha samme prinsipp, har beskrevet produkt oppheng i wire skal det ikke tilbys kjettingoppheng.

Hva er viktig ved kvalitet:

Har eksempelprodukt hel sveist armaturstamme regnes ikke armatur med plast endelokk som likeverdig kvalitet. Avdekning skal være i samme materiale (glass, polycarbonat, acryl mv) og ha likeverdige egenskaper for lysdifusjon, kjemikaliebestandighet, aldringsegenskaper, slagfasthet, mv. Andre viktige egenskaper er fasekompensering, HF forkobling, T5 rør mv, tap i forkoblingsutstyr mv.

Lysteknisk skal alternativ ha tilsvarende kvalitet for lysytelse og blanding.

Materiale i armaturstamme skal være den samme eller bedre:

*Plast kan ikke erstatte metall.
 Plater kan ikke erstatte presstøpt aluminium.
 Legering kan ikke erstatte rent metall (alu, stål mv)
 Stål eller aluminium kan ikke erstatte rustfritt stål.*

Overflatebehandling på tilbudt produkt skal minst være like god som eksempel produkt. Grunning og lakk skal ha minst tilsvarende kvalitet. Har eksempelprodukt ovnsherdet pulverlakk skal alternativ også ha det. Elektrogalvanisering kan ikke erstatte varmgalvanisering.

Ut over forannevnte skal tilbudt produkt ha samme kvalitet som eksempelprodukt relatert til NS tekster knyttet til NS 3420 kodens 3 første tegn. Videre angir eksempel produkt krav til kvalitet og utførelse for egenskaper knyttet til tegn ut over de 3 første i NS.”

- (5) Konkurransesgrunlaget kapittel 442 ”Belysningsutstyr” etterspurte tilbud på lysarmaturer, her illustrert ved tilbudsskjemaets post 442,3:

Hemnes kommune		02.10.2005			
Prosjekt: Korgen sykehjem og omsorgsenter		Side 49			
Kapittel/fag: 4 Elkraft					
Postnr.	NS-kode/Firmakode/Spesifikasjon	Enh.	Mengde	Pris	Sum
	<p><i>Tilbyder skal på forespørsel levere inntil 6 stk prøvearmatur av de tilbydde produktene. Prøvearmatur skal leveres innen 14 virkedager fra dato for forespørsel.</i></p> <p><i>Hvor det i de etterfølgende poster er angitt fabrikat og typer er det å forstå som eksempelprodukt. Tilbyder skal angi tilbudt type i det separate tilbudskjema.</i></p> <p><i>[...]</i></p>				
442.3	<p>U32 <i>Lysarmaturer for halogenlamper Egoluce Helios 5011.31 1x300W</i></p>	<i>stk</i>	94		

- (6) Av NS 3420-U:2003 fremgikk det at U32 omfattet lysarmaturer for halogenlamper. Videre angir tabell U32 koder for lyskildetyper. Under pkt y2) er det opplistet spesielle krav som kan angis for lysarmaturer for halogenlamper. Av NS 3420-U:2003 fremgikk det også at U34 omfattet lysarmaturer for kompaktlysrør. Tabellen U34 inneholder spesifikasjonsmatrise for kompaktlysrør hvor ulike lyskildetyper er angitt med kode. Videre er det under punkt y2) opplistet spesielle krav vedrørende kompaktlysrør. For både U32 og U34 fremgikk det at de spesifiserende tekstene skulle fylles ut med siffer og tekst etter tabellene U32, U3:1, U3:2 og U3:3. Disse anga koder i spesifikasjonsmatrise for utførelse, avdekning og tilkobling.
- (7) Tilbudsfristen var satt til 14. november 2005. Siemens AS (heretter kalt klager) leverte tilbud til begge sykehjemmene 11. november 2005. Det ble tilbudt samme type belysning til begge prosjekter.

- (8) Det hitsettes følgende fra tilbudet på leveranse av elektrotekniske installasjoner ved Hemnes sykehjem og omsorgssenter under "Forutsetninger og presiseringer" pkt. 3:

"Vi har valgt å tilby alternativ til referanseprodukter beskrevet i kapittel 442 og 544. For dokumentasjon av tilbydte produkter se vedlagte cd-rom. Når det gjelder kapittel 442, 433, samt 744 legger vi ved utskrift fra vårt kalkyle system med enhetspriser på referanse produkt som beskrevet, med unntak av post 744.2."

- (9) Av romlisten i tilbudet på leveranse til Hemnesberget sykehjem og omsorgssenter fremgikk det at for post 442.3 ble det tilbudt armaturtype "AVR 23".
- (10) Klager utarbeidet et hjelpedokument for å beskrive det klager oppfattet som tvetydigheter i beskrivelsen, og forklare valg av alternative produkt:

"442.3 U32

Lysarmaturer for halogenlamper

Egoluce Helios 5011.31 1x300W

(Vår kommentar: dette er "stridsposisjonen". Denne posisjonen er for så vidt entydig beskrevet, men er en løsning som er ugunstig med tanke på bl.a. energiøkonomisering og lyskildens levetid. Vi besvarte med 23W kompaktlysrør. Det gir for lite lys, må oppjusteres med noe større bestykning)

[...]

Kommentar til den beskrevne armatur og vårt alternativ

Den beskrevne armaturen på 300W halogen er ikke optimal når det gjelder driftskostnader (som er nevnt som et tildelingskriterium). Det gjelder både energiøkonomi og levetid for lyskilden. Halogenstaven har mye lavere lysutbytte (lumen/Watt) og levetid enn kompaktlysrøret (1 500 – 2 000 ifht. 15 000 – 20 000t). 1200 W i taket på et kjøkken kan også representere et varmeproblem og være uhygienisk hvis ikke armaturen er tett nok. Lysfargen spiller også en rolle for hygienien. Vår armatur har alle disse fordelene, men posisjonen må opp-prises til et høyere lysnivå."

- (11) Klager innga også et tilbud på eksempelproduktene som fremgikk av konkurransegrunnlaget:

Hemnes kommune					14.11.2005
Prosjekt: Korgen sykehjem og omsorgssenter					Side 1
Kapittel/fag: 4 Elkraft					
Postnr.	NS-kode/Firmakode/Spesifikasjon	Enh.	Mengde	Pris	Sum
4	Elkraft				
	Lysanlegg				
442	Belysningsutstyr				
	[...]				
442.3	U32				
	Lysarmaturer for halogenlamper				
	Egoluce Helios 5011.31 1x300W	stk	94	2122,00	199468,00

--	--	--	--	--	--

(12) Innklagede foretok denne vurderingen av klagers tilbud, datert 5. februar 2006:

”Korgen syke og omsorgssenter tilbudsark belysning

<i>Post nr</i>	<i>Antall</i>	<i>Tekst beskrivelse</i>	<i>Tilbudt for levering</i>	<i>Vurdering</i>	<i>Konklusjon</i>
[...]					
442.3	94	<i>Lysarmaturer for halogenlamper Ego luce Helios 5011.31 1x300W</i>	<u>AVR 320</u>	<i>Eneste fellestrekk med eksempelarmatur er sirkulær form. Utover dette har ikke produktet noen av kvaliteten som er beskrevet. Ikke glass avdekning og feil lyskilde</i>	<i>Nei</i>

(13) Klager ble kontaktet av ÅF Elektrorådgiverne AS 24. november 2005 med spørsmål vedrørende post 442.3 i begge anbudene. Av det interne notatet datert 28. november 2005 fremgikk følgende:

”Det ble henvist til at vi ikke hadde tilbydd korrekt armatur på disse to postene i forhold til NS 3420 kode. Det ble bla. etterlyst lysberegninger for nevnte armatur, og etter ønske fra Nils Hellem ble vi enige om at han kunne kontakte vår leverandør Solar for å få dette.

Vi er enige i at det er tilbydd en armatur med annen lyskilde, men med tilsvarende lysutbytte. (Vi har tilbydd en armatur med lavenergi lyskilde i stedet for 300W halogen stav.) Dette ble vurdert av vår lysleverandør til å være en bedre løsning med tanke på driftskostnader.”

(14) I to brev av 24. november 2005 ble klager underrettet om at begge klagers tilbud ble avvist fra konkurransene. Brevene var likelydende. Fra brevet vedrørende tilbudet på installasjoner ved Korgen sykehjem og omsorgssenter hitsettes:

”Deres tilbud avvises med henvisning til forskrift om offentlige anskaffelser § 8-10 1 c (avvik fra konkurransegrunnlaget).

*Årsak:
Tilbudet avviker fra konkurransegrunnlaget.*

Eventuelle innsigelser må være ÅF-elektro rådgiverne i hende innen fredag 9. desember kl. 15.00.”

(15) I tildelingsbrev av samme dato het det:

”Hemnes kommune mottok tilbud fra 4 stk entreprenører. Ett av tilbudene hadde så store avvik i kvalitet fra konkurransegrunnlaget at tilbudet ble avvist.

Det meddeles herved at Hemnes kommune har til intensjon å inngå avtale med E-nor Installasjon AS for entrepriser K401.”

(16) I brev av 30. november 2005 reiste klager innsigelser mot avvisningene:

"Vi har ikke forståelse for bakgrunnen for avvisningen som vi antar er samme bakgrunn som da vi ble kontaktet av Dere (Nils Hellem) på telefon med spørsmål om post 442.3. Vi mener dette avviket i en post ikke kan ansees som en vesentlig mangel som kan medføre til avvisning av anbudene."

- (17) På denne bakgrunn ble det avholdt et møte mellom partene 7. desember 2005. Det fremgikk følgende av møtereferatet:

"SAK:

Hemnes og Korgen sykehjem og omsorgssenter entreprise K401. Avvisning av tilbud fra Siemens.

Nils Hellem:

Redegjorde for bakgrunn for møte. Siemens ble informert pr telefon om forhold rundt avvisning av deres tilbud.

Rolf Jensen:

Poengterte at Siemens ville ha en skriftlig begrunnelse for avvisning. Det ble også vist til at avvik hadde liten økonomisk konsekvens. Det gjaldt kun en post (442.3) og alternativ med glasskjerming forberedt for lysdemping kunne leveres for et tillegg på ca kr 20 000,- eks mva. Dette utgjør ca 0,6 til 0,8 % av den totale leveransen.

Videre viste Siemens til at de tilbydde armaturer med kompaktlysrør istedenfor halogenlampe og at dette ville gi betydelige innsparinger energimessig. Et viktig poeng er at beskrivelsen er uklar med avvik mellom NS koder og undertekst. Eks på post 442.1 og 441.2 er det brukt kode for halogenlamper, men undertekst angir eksempelarmatur med kompaktlysrør.

Siemens er kritisk til bruk av eksempelprodukt da dette hemmer konkurransen. Produkter er også så spesielle at det er vanskelig å finne alternativ til eksempelprodukt.

Siemens hadde ønske om å få grunnlaget for tilbudsevalueringen.

På spørsmål fra Siemens bekreftet ÅF at rangering av post er følgende: NS kode gjelder foran beskrivende tekst.

Tilbyder mener at han har levert forespurt kvalitet men med avvikende lyskilder.

Nils Hellem:

Grunnlaget for avvisningen er avvik fra forespørselens krav til kvalitet og teknisk ytelse. Det dreier seg ikke om et ordinært avvik men det er levert tilbud på produkt med totalt forskjellige funksjoner, ytelse og utførelse. Avvik er så store at det teknisk sett ikke er mulig å oppfylle krav til lysytelse og blandingsegenskaper.

Det vises til postene:

442.2, 44.2.3 og 442.4.

Stål er erstattet med plast, glass er erstattet med plast, totalt avvik i lysytelse (for post 442.3 er avviket i lysytelse 70%. Tilbudt armatur har 25 % av flaten dette gjør

at den også har høyere luminans), ikke mulighet for dimming. Dette er hovedposter som er de bærende elementene i bygget. Armaturene er brukt i alle dagligstuer og beboerrom samt korridorer.

[...]

Generelt belysning.

Syke og omsorgshjem krever spesiell oppmerksomhet med tanke på valg av belysningsløsninger og produkter. Dette med bakgrunn i synsfunksjon og lysbehov hos eldre mennesker. I dette prosjektet er dette grundig vektlagt, og alle løsninger og eksempelprodukter er valgt for å ivareta brukernes behov. Blending og kontrastforhold er særdeles viktig. Derfor har alle optiske armaturer optimalisert avdekning av lyskilde.

Når det gjelder miljøarmaturer er det i hovedsak benyttet glassavdekning. Glasset må være av høy kvalitet for å gi optimal transmisjon og diffusjon. Forhold mellom lysmengde og størrelse på armatur er nøye overveid slik at overflateluminans blir jevn og ikke for høy. Glass vil heller ikke missfarges over tid slik som de fleste plastmaterialer gjør.

Eksempelprodukt er kun angitt som eksempel, tilbyder skal finne et alternativ som har tilsvarende kvalitet og ytelse.

Åf overleverte to eksempler på produkt som har tilsvarende egenskaper. Det er tilbyders ansvar å sette sammen et tilbud som har likeverdige produkt jamført med de beskrevne eksempler.

Det ble ikke spurt om avvik i NS koder fra noen av tilbyderne i tilbudsperioden. De øvrige 3 tilbyderne har levert tilbud der tilbudt utstyr har likeverdig kvalitet som forespurt utstyr.

Det ble foretatt en egen gjennomgang av tilbudsprisene der Siemens ikke var til stede. Referat fra dette sendes som eget vedlegg kun til Ark Stein Hamre og Hemnes kommune."

- (18) Samme dato foretok innklagede en gjennomgang av de innkomne tilbudsprisene. I vedlegg til møtereferatet het det:

"Forhold rundt Siemens tilbudspriser har ikke vært vurdert ved avvisningen av tilbudene.

Anbudsrapport fra Korgen sykehjem og omsorgssenter kap.442 belysningsutstyr ble gjennomgått. Siemens har i tillegg til det ordinære tilbudet levert inn et alternativt tilbud med priser på beskrevet lysutstyr. Alternativt tilbud ble kun levert på diskett og ble derfor ikke vurdert, jamfør beskrivelsen punkt. F.2.10. Vi har kun tatt alternativt tilbud fra Siemens for å vise forholdet mellom kvalitet og pris relatert til 5 forskjellige tilbudene. Alle beløp er oppgitt eks mva.

[...]

Tilbudsammendrag

Siemens sitt tilbud ligger 400 000 under snittpris men har store negative avvik i kvalitet og ytelse fra det som er forespurt. Siemens alternative tilbud som har forespurt kvalitet på lysutstyr ligger 300 000 over snittpris for kap 442 belysningsutstyr. Belysningsutstyr utgjør en økonomisk tung del av de elektrotekniske anlegg.

Hvis det skulle tillates så store avvik i kvalitet og ytelse vil en tilbyder som bevisst spiller på dette dominere markedet og kunne vinne alle konkurranser. Dette gitt at de øvrige tilbydere tilbyr tilnærmet likeverdig kvalitet og ytelse i forhold til det forespurte.

Ved valg av Siemens må poster skiftes ut pga rent tekniske krav (ytelse) ved å studere alternativt tilbud for å få innblikk i de økonomiske konsekvensene.

For øvrig bemerkes at det på de poster der produktene er likeverdige er forskjellene i pris små.

Det ble konkludert med at avvisning av Siemens sine tilbud for Korgen og Hemnes syke og omsorgssenter opprettholdes.

Konklusjon.

Avvisning av Siemens sine tilbud for Korgen og Hemnes syke og omsorgssenter opprettholdes, det vises til brev av 24.11.05."

Anførsler:

Klagers anførsler:

- (19) Klager anfører at innklagede ikke hadde rett eller plikt til å avvise klagers tilbud.
- (20) Tilbudene innebærer ikke avvik fra konkurransegrunnlaget etter forskriftens § 8-10 (1) c) jf § 8-6. Klager viser til at konkurransegrunnlaget åpner for å inngi tilbud på alternative produkt. Av punkt 442 "Belysningsutstyr" fremgår det at "Tilbyder står fritt til å tilby alternativ", og at "beskrevne armaturer er eksempelprodukt". I klagers tilbud er det opplyst at det er valgt å tilby alternativ til referanseproduktene.
- (21) Forutsatt at tilbudene skulle være å anse som avvikende, er klager av den oppfatning at eventuelle avvik er så små, at de ikke kan ha betydning for vurderingen av tilbudene. Det vises til klagenemndas sak 2003/219. Her kom klagenemnda til at kravspesifikasjonen i det konkrete tilfellet ikke var helt klar. Deretter heter det:

"I tillegg er avvikene prismessig anslått til mellom kr. 100.000 og 300.000, fordelt på en rekke produkter. Anskaffelsens samlede verdi er på over 5 mill. kr, med mange enkeltprodukter med ulike krav til kvalitet, funksjon og design. De konkrete avvikene i tilbudene fra Glamox og Luxo hadde derfor ubetydelig effekt på anskaffelsens samlede pris, kvalitet og levering. Klagenemnda er av den oppfatning at innklagede ikke hadde plikt til å avvise tilbudene fra Glamox og Luxo."
- (22) I nærværende sak utgjør eventuelle avvik kun 0,6 – 0,8 % av totale kontraktssum, og den samme forståelsen som i ovennevnte sitat fra klagenemndas avgjørelse må legges til grunn her.
- (23) Det anføres subsidiært at konkurransegrunnlaget er så uklart, at eventuelle forskjeller mellom tilbud og konkurransegrunnlag ikke innebærer avvik. Avvisning kan ikke foretas med den begrunnelse at de tilbudte produktene hadde en annen NS-kode enn

det som følger av konkurransegrunnlaget. Konkurransegrunnlagets krav om NS-kode er uklare, og inneholder flere feil. Konkurransegrunnlaget gir leverandørene et inntrykk av at NS-kode ikke er et absolutt krav, men snarere et eksempel. Det er ikke tilstrekkelig for innklagede å presisere bestemmelsene i konkurransegrunnlaget etter at Siemens sitt tilbud allerede er avvist. Konkurransegrunnlaget er inkonsekvent med henblikk på sammenhengen mellom NS-kode og undertekst, og eksempelprodukt. Det anføres følgelig at konkurransegrunnlaget er så uklart at eventuelle forskjeller mellom tilbud og konkurransegrunnlag ikke er av en slik kategori at de innebærer avvik.

- (24) Klager anfører at brevene av 24. november 2005 som meddeler avvisningen ikke tilfredsstiller kravene etter verken forskriftens § 3-8, eller de alminnelige regler i forvaltningsloven. Det vises i den forbindelse til at det i avvisningen kun vises til påstått hjemmel for avvisning, men ikke til hvor de påståtte avvikene skal være. Slik manglende informasjon vanskeliggjør tilbydernes posisjon, og det blir umulig å ha noen formening om hvorvidt avvisningen er korrekt eller ikke.

Innklagedes anførsler:

- (25) Innklagede bestrider å ha brutt regelverket for offentlige anskaffelser.
- (26) Klagers tilbud er avvist med henvisning til at det foreligger avvik som vedrører så store deler av anlegget og viktige funksjoner at offentlige krav ikke vil kunne oppfylles.
- (27) Innklagede anfører at det foreligger avvik i post 442.3 i forhold til etterspurt ytelse, blending og luminans og mekanisk og materielle utførelse. Avvikene er materielle, og det tilbudte lysanlegg vil ikke oppfylle offentlige minstekrav. Avvikene er også betydelige i omfang og funksjon for bygget som omsorgs- og sykehjem, da disse berører alle pasientrom og dagligstuer. Innklagede anfører at det også foreligger avvik i forhold til andre poster i kapittel 442 i tilbudsskjema.
- (28) Tilbydere er i forespørselen stilt fritt til å tilby alternativ til de beskrevne eksempelprodukt. I innklagedes vurdering av disse alternativ skal det gis spillerom for vurdering av kvalitet og design. Klagers tilbud faller utenfor det som er et absolutt minstekrav; å oppfylle offentlige normer og krav. I dette tilfellet gjaldt det bygging av to omsorgssenter og sykehjem, det er da ikke et mindre teknisk avvik at alle pasienter, dagligstuer og fellesrom har avvik som gjør at offentlige normer og krav ikke oppfylles.
- (29) Klager har mottatt informasjon om ovennevnte forhold ved telefonsamtale i forbindelse med utsendelse av svarbrev av 24. november 2005. Den 7. desember 2005 ble det i et 2,5 timer langt møte mellom byggherre, konsulent og tilbyder foretatt en grundig teknisk gjennomgang av klagers tilbud.

Klagenemndas vurdering:

- (30) Klager har deltatt i konkurransen og har saklig klageinteresse, jf forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. I konkurransegrunnlaget er det lagt til grunn at anskaffelsen følger forskrift om offentlige anskaffelser del I og II. Klagenemnda legger dette til grunn i sin vurdering.

Avvisning

- (31) Utgangspunktet er at et tilbud skal avvises etter forskriftens § 8-10 (1) c) dersom tilbudet avviker fra minstekrav satt i konkurransegrunnlaget, jf forskriftens § 8-6 (2).
- (32) I konkurransegrunnlaget pkt. 442 "Belysningsutstyr" ble det uttrykkelig sagt at tilbyder stod fritt til å tilby alternativer til de eksempelprodukt som er angitt. Det ble med dette åpnet for levering av produkter med tilsvarende egenskaper som eksempelproduktet. I konkurransegrunnlaget ble det videre angitt krav til kvalitet, design og formspråk ved de tilbudte produkt.
- (33) Klager hevdet i møtet av 7. desember 2005 å ha inngitt tilbud på produkter med forespurt kvalitet, men med avvikende lyskilder. Det fremgår av møtereferatet at klager grunnga valg av produkt med at de tilbudte produkter var bedre enn de oppgitte eksempelprodukt. Videre har klager i dokumentet vedrørende tvetydigheter i konkurransegrunnlagets beskrivelse forklart at blant annet "energiøkonomisering" og "lyskildens levetid" var grunner for å gi tilbud på en annen løsning enn det som var lagt opp til i konkurransegrunnlaget.
- (34) Avvisningen av klagers tilbud var grunnet i at de oppgitte krav ikke var oppfylt for de tilbudte produkt. Klagenemnda kan på grunnlag av den innsendte dokumentasjon ikke se hvorvidt de tilbudte produkter oppfyller kravene satt i konkurransegrunnlaget, og har ikke grunnlag for overprøve innklagedes innkjøpsfaglige vurdering på dette punkt.
- (35) Klagenemnda slo fast i sak 2003/219 at oppdragsgiver kan se bort fra avvik med ubetydelig effekt på den samlede pris, kvalitet og levering. I den saken var konkurransegrunnlaget uklart, og klagenemnda la til grunn at innklagede måtte ha et visst skjønn i vurderingen av om det forelå avvik som måtte føre til avvisning.
- (36) Klager har anført at eventuelle avvik er så små at de ikke har betydning for vurderingen av tilbudene. Grunnlaget for anførselen er en utregning basert på at levering av produkt med etterspurte egenskaper for post 442.3 vil medføre et tillegg på kr. 20 000,- eks mva, noe som klager hevder utgjør ca 0,6 til 0,8 % av den totale leveransen. Det fremgår imidlertid av referat fra møtet 7. desember 2005, samt av innklagedes tilsvarende svar at innklagede har sannsynliggjort avvik også ved en rekke øvrige poster i klagers tilbud på belysning. Klagenemnda har derfor ikke grunnlag for å ta stilling til hvorvidt avvikene sett under ett hadde en ubetydelig effekt på anskaffelsens samlede pris.
- (37) Klagenemnda tar ikke stilling til hvorvidt konkurransegrunnlaget var inkonsekvent med henblikk på sammenhengen mellom NS-kode, undertekst og eksempelprodukt, idet saksbehandlingsformen for nemnda ikke gir grunnlag for det.
- (38) Klager anfører at konkurransegrunnlagets krav om NS-kode fremstår mer som et eksempel, enn som et absolutt krav til de tilbudte produkt. Under konkurransegrunnlagets pkt. 442 fremgikk det at:

"Ut over forannevnte skal tilbudt produkt ha samme kvalitet som eksempelprodukt relatert til NS tekster knyttet til NS 3420 kodens 3 første tegn."

- (39) På bakgrunn av dette kan ikke klagenemnda se at det var uventet for tilbyderne at det ville bli lagt vekt på at de tilbudte produkt var i overensstemmelse med NS-kodene.

Mangelfull begrunnelse

- (40) Etter forskriftens § 8-13 (2) skal leverandører som blir avvist, få skriftlig melding om det med kort begrunnelse, jf forskriftens § 3-8 (1). Ordlyden tilsier at det må anses tilstrekkelig å angi årsaken til at tilbudet ble avvist ved å vise til avvisningsgrunnen og hjemmelen for avvisningen, samt hvilke faktiske forhold i tilbudet som begrunner avvisningen.
- (41) Innklagedes brev av 24. november 2005 begrunner avvisningen med at klagers tilbud avviker fra konkurransegrunnlaget med henvisning til forskriftens § 8-10 (1) c). Videre fremgår det av tildelingsbrevet av samme dato at det var store avvik vedrørende kvalitet som begrunnet avvisningen. Det er også sannsynliggjort at det i telefonsamtale av 24. november 2005 ble gitt opplysninger om at det forelå forhold ved tilbudet som kunne føre til avvisning. I tillegg ble klager i møtet 7. desember 2005 opplyst om de avvikene innklagede mente forelå. Klagenemnda finner på denne bakgrunn at det er gitt tilstrekkelig begrunnelse i henhold til forskriftens krav.

Konklusjon

Hemnes kommune har ikke brutt regelverket for offentlige anskaffelser.

For klagenemnda
18. desember 2006

Kai Krüger